



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Paradisi eminentia & locus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

rarum plantas, vno atque eodem tempore, adultas esse iussas; sed utique in locis, ad quæque gignenda idoneis. Discrimina porro & varietates plantarum, quæ penè sunt innumerabiles, virisque ita sunt multæ, ut numerum, & peritissimos etiam ac istarum rerum curiosissimos fugiant. Axioma est Cabalisticum: *Non est herba inferius, quæ non habeat stellam suam superius, quæ dicat ei, CRESCERE.* Nimirum adeò inscrutabilis est Dei Creatoris, in vnoquoque rerum genere virtus, potentia, sapientia, & humani ingenij infirmitas, ut principes Philosophorum ignorantiam suam fateri coacti dixerint: *Maximam partem eorum, quæ scimus, minimam esse eorum, quæ ignoramus.* Hæc Sancti considerantes, in illas laudes effusi sunt: *Visitasti terram, & inebriasti eam. Terra dedit fructum suum. Omnis terra adoret te, Deus,* sed præcipuè præcipua, hoc est, Paradisus, prima hominis sedes; cuius præstantia non est hic à nobis prætereunda; ut agnoscamus, in quàm præclara parentes nostros, eorumque, si in innocentia perstitissent, successores voluerit DEVS habitare terra.

Pf. 64. 10.
Pf. 66. 7.
Psal. 65. 4.

C A P V T XII.

Paradisi terrestris præstantia & voluptas.

I.
Olaus Magn.
lib. 11.

Refert Olaus Magnus, apud Austrogothos, non longe à lacu Veneris, montem esse eminentissimum, vulgari gentis sermone *Kindaculle* dictum, tantæ altitudinis, ut à nauigantibus, ultra XL. milliaria Italica, in eodem lacu, quasi atra nubes, inter cæli hiatus, appareat. Ideoque multi tempestatibus, vique ventorum agitati, summis viribus conantur eius pedem attingere, vbi tranquillissimum portum esse meminerunt. In illius montis summitate, mira amœnitas frondium, varietas herbarum, suauitas fructuum, copia diuersarum arborum, sua sponte nascentium, non varietate magis, quàm dulcedine, velut satarum, reperitur. Accedit auium concentus, quæ mellitissimos eantus fundunt, & totum montem exhilarant. Tota cæteroqui regio vndique aspera, hanc habet arcem amœnissimæ iucunditatis. Quantum hic mons, & Tempe illius eminent, apud Austrogothos; tantum eminet, supra omnes alias mundi terras, Paradisus voluptatis, hortus deliciarum, cum quo nulli Hesperidum,

aut

aut Phœacum, aut Adonidis horti, nulli Elysijs campi, nullæ insulæ Fortunatæ possunt comparari; quem Deus eodem, quo ceteras plantas, tertio die, arboribus pulcherrimè confutum, sua uissimorum fructuum ubertate refertissimum; florum coloribus pictissimum; irrigatione limpidissimæ aquæ amœnissimum, peculiari cura, concinnauit; non prope Lunæ globum, ut quidam, cum Endymione, somniarunt; sed in orientali orbis plaga, ut ex Interpretum 70. textu colligitur, qui ita locum illum Gen. 2. legunt: *Et plantauit Deus Paradisum in Eden, ad Orientem.* Regio enim Eden, ad Orientem, respectu Palæstinæ, sita fuit. Vox autem *Eden* etsi sæpe, in sacris libris, pro nomine proprio loci, seu regionis, sic dictæ ponitur, & verò hic quoque poni credibile est; tamen phrasi Hebraica, *delicias* significat, & nonnunquam absolute, pro *loco voluptatis* usurpatur: siue vox illa, ex origine sua, delicias significet; siue idcirco *Eden* cœperit pro voluptate & delicijs usurpari, quia olim fuerit nomen loci deliciofi. Qui, probabili opinione, fuit, ubi nunc est Mesopotamia, aut non procul ab ea, cum illæ regiones propriè, in sacra Scriptura, Orientales nominentur. Hoc ergo lætissimo loco, hæredium, hoc pomarium, & velut suburbanus Adami secessus fuit, Adamo de tota suppellectili sua, cognitissimus. Cuius cognitionis testis est ipse, qui animantia adduxit ad Adam, ut videret, quid vocaret ea, naturis eorum congruenter.

Gen. 4. 16.
Ezech. 27. 23.
lib. 4. Reg. 19.
12.

dit. dicit
hæret. ut
Cognoscat

Est autem vetus quæstio, priusne nomina suas habuerint proprias significationes, ut proinde imposita sint rebus, prout ipsarum naturis aptius congruere videbantur, ut Platonici voluerunt; an potius nomina, indifferenter, & ad placitum, rebus fuerint indita (ut Peripatetici docuerunt, & in diuisione linguarum videtur accidisse) postea autem à rerum naturis suas acceperint etymologias. Platonici fauere videtur sacra historia, quæ innuit, nomina rebus, ab Adamo, fuisse velut consultò imposita: qui cum, pro sapientia sibi diuinitus infusa, rerum naturas, & singularum vocum significationes optimè dignosceret, conuenientia singulis nomina accommodauit. Quod satis clarè colligitur ex illis: *For-*

Gen. 2. 19.

matris igitur, Dominus Deus, de humo eunctorum animantibus terra, & vniuersis volatilibus calis, adduxit ea ad Adam, ut videret, quid vocaret